

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4767 - 7/4772

GK 31

7/4774 - 7/4776

GK 31

Sayı : 99074258-610-E. 100
Konu : Soru Önergisi

19/12/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.373126 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Sakarya Milletvekili Ümit DİKBAYIR'ın 7/4767, Samsun Milletvekili Kemal ZEYBEK'in 7/4768, Ankara Milletvekili Filiz KERESTECİOĞLU'nun 7/4769, Bursa Milletvekili Lale KARABIYIK'ın 7/4770, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/4771, 7/4772, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/4774, 7/4775, 7/4776 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Millî Eğitim Bakanı
Ziya Selçuk

Ek: Bilgi (9 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4769

68 31

ANKARA MİLLETVEKİLİ FİLİZ KERESTECİOĞLU'NUN 7/4769 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Ders kitapları, özel sektör ve Bakanlığımızın ilgili hizmet birimleri tarafından 12/09/2012 tarihli ve 28409 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmelik hükümleri ve dersin öğretim programının kazanımları doğrultusunda hazırlanmaktadır. Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2 nci maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmaktadır.

Ders kitapları, Yönetmeliğin "Ders Kitaplarının Nitelikleri" bölümünde "*Temel hak ve özgürlükleri destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşım sunar.*", "*Ders kitapları, eğitim ve öğretim programının amaçladığı kazanımları kapsar.*" ilkelerine uygun olarak hazırlanmaktadır. Hazırlanan taslak ders kitapları incelenmek ve değerlendirilmek üzere Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına sunulmaktadır.

İncelenmek üzere başvurusu yapılan taslak ders kitapları "e-müfredat" veri tabanında kayıtlı panelistler tarafından Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde geçen;

- a) İçeriğin Anayasa ve kanunlara uygunluğu,
- b) İçeriğin bilimsel olarak yeterliliği,
- c) İçeriğin eğitim ve öğretim programının kazanımlarını gerçekleştirme yeterliliği,
- ç) Görsel tasarımın ve içerik tasarımının, öğrenmeyi destekleyecek nitelikte olması ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygunluğu kriterlerine göre incelenmektedir.

İnceleme sonucunda yeterli puanı alanlar Kurulca değerlendirilmekte ve okutulması uygun bulunanlar Tebliğler Dergisinde yayımlanmaktadır.

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde açıkça belirttiği üzere ders kitapları; Anayasa ve kanunlara aykırı hususları içermez ve temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşım sunar.

Bununla birlikte Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Ders kitaplarının incelenmesinde, değerlendirmeye esas olacak kriterler Kurulca belirlenerek duyurulur.*" hükmü kapsamında hazırlanan kriterler Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının internet adresinde "Taslak Ders Kitabı ve Eğitim Araçları İle Bunlara Ait E-İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları" başlığı ile yer almaktadır. Taslak Ders Kitaplarının İncelenmesinde, Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterlerde de konunun hassasiyetine binaen aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmelidir.

İçeriğin düzenlenmesinde bütün insanların eşit ve özgür olduğu ilkesi esas alınmalıdır.

Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmelidir.

Kadın erkek temsiliğinde isnat, ön yargı, kalıp yargı ve benzeri bulunmamalıdır.

İçerikteki unsurlarda toplumun değer yargıları, giyim ve hayat tarzı gerçekliğe uygun olarak yansıtılmalıdır.

İçerikte çoğulculuk ilkesi gözetilmelidir.

Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmelidir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yönetmelik ve kriterler dikkate alındığında, ders kitaplarının toplumsal cinsiyet, eşitlik, hak ve özgürlüklerin temsili gibi hususlarda titizlikle ele alındığı görülmektedir. Bununla birlikte Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, yazılı talep olması hâlinde, incelenmesi teklif edilen kitapları yeniden değerlendirme ve gerekli tedbirleri alma yetkisine sahiptir.

Ders kitaplarının hazırlanması, incelenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde öğretim programlarının esas alındığı göz önünde bulundurulduğunda, öğretim programlarının toplumsal cinsiyet gibi hususlar bakımından ele alınmasının ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim akademisyen, öğretmen, sivil toplum kuruluşu gönüllüleri gibi kamuoyunun görüş ve önerileriyle ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının ilgili birimleri ile işbirliği içerisinde hazırlanan öğretim programları, söz konusu hassasiyetleri titizlikle gözetmiştir. Öğretim programı güncelleme çalışmalarında değerler eğitime ilişkin getirilen yenilikler, toplumun kadın ve şiddete yönelik sorunları gibi diğer sorunlarının da çözümünü hedeflemiştir.